



## Guía Docente

Datos Identificativos					2021/22
Asignatura (*)	Técnicas cualitativas para a análise dos discursos e as realidades sociais	Código	615525008		
Titulación	Mestrado Universitario en Políticas Sociais e Intervención Sociocomunitaria				
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6	
Idioma	CastelánGalego				
Modalidade docente	Híbrida				
Prerrequisitos					
Departamento	Pedagogía e DidácticaSocioloxía e Ciencias da Comunicación				
Coordinación	Oso Casas, Laura	Correo electrónico	laura.oso@udc.es		
Profesorado	Calo Garcia, Estefania Lubián Graña, Carlos Oso Casas, Laura	Correo electrónico	estefania.calo@udc.es carlos.lubian@col.udc.es laura.oso@udc.es		
Web	<a href="http://esomi.es/laura-oso">http://esomi.es/laura-oso</a>				
Descrición xeral	A materia aborda a investigación cualitativa en ciencias sociais, amosando as diferentes técnicas cualitativas de recollida de datos e os procesos de análise do material empírico producido.				
Plan de continxencia	<p>1. Modificacións nos contidos</p> <p>Esta materia impártese en dúas modalidades, online e presencial, polo que os seus contidos xa están adaptados á docencia online, en caso de ser requirida.</p> <p>2. Metodoloxías</p> <p>*Metodoloxías docentes que se manteñen</p> <p>Está prevista a dobre impartición da materia, presencial e online, salvo en caso en que a presencialidad non fose posible.</p> <p>*Metodoloxías docentes que se modifican</p> <p>En caso de non poder impartirse clases presenciais, o alumnado, no seu conxunto, pasaría á modalidade de docencia online.</p> <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado</p> <p>Estableceranse tutorías personalizadas a través da plataforma Teams, en caso de non poder realizarse tutorías presenciais, previa cita por email.</p> <p>4. Modificacines na avaliación</p> <p>A avaliación da materia está adaptada, en ambas as modalidades á docencia online, posto que supón a entrega dun traballo a través da plataforma Moodle.</p> <p>5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía</p> <p>Toda a bibliografía está adaptada á docencia online e está dispoñible en internet, a través de Moodle.</p>				

## Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título
A1	CE1 - Determinar as dimensións e categorías axeitadas para o diagnóstico e a análise científica das situacións de exclusión social.
A2	CE2 - Interpretar os feitos e as políticas sociais desde os distintos paradigmas teóricos vixentes na análise da exclusión.
A3	CE3 - Diseñar e desenvolver procesos de observación e documentación para o estudo das políticas e os sistemas de benestar social.
A4	CE4 - Recompilar e interpretar a información suficiente para chegar a diagnósticos fiables sobre os riscos de exclusión e os factores de vulnerabilidade social.



B1	CB1 - Demostrar coñecementos avanzados, de carácter multidisciplinar, para a investigación e o exercicio profesional no ámbito da exclusión social.
B2	CB2 - Aplicar e integrar os coñecementos a contornos e problemas emerxentes e indefinidos, na práctica investigadora e profesional.
B3	CB3 - Seleccionar o marco científico adecuado para avaliar as evidencias dispoñibles e postular hipóteses razoadas sobre a avaliación previsible dos feitos sociais estudados.
B4	CB4 - Identificar os dilemas éticos e a responsabilidade social tras os retos formulados na práctica profesional e investigadora.
B5	CB5 - Comunicar con claridade os coñecementos e problemas científicos sobre os que se traballa tanto a un público non experto como de especialistas.
B6	CB6 - Posuír e comprender coñecementos que proporcionen unha base ou oportunidade para ser orixinais no desenvolvemento e/ou a aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
B7	CB7 - Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
B9	CB9 - Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.
B11	CB11 - Participar en proxectos de investigación e colaboracións científicas no ámbito da exclusión social, en contextos interdisciplinares e de transferencia de coñecementos.
B12	CB12 - Manter responsabilidade e compromiso co desenvolvemento profesional continuo de forma autónoma.
B13	CX1 - Comprender e integrar coñecementos complexos para traducilos en propostas de investigación e programas de intervención en contextos sociais problemáticos.
B14	CX2 - Realizar unha análise crítica da realidade social e do desenvolvemento profesional vinculada aos feitos sociais sobre os que se traballa.
B15	CX3 - Diseñar, aplicar e avaliar proxectos de investigación en ciencias sociais relacionados cos procesos e as situacións de exclusión social.
B16	CX4 - Dirixir e coordinar equipos de investigación e profesionais de carácter multidisciplinar que traballen nos principais ámbitos da exclusión social.
B17	CX5 - Elaborar e defender informes, proxectos e memorias no campo das ciencias sociais.
B18	CX6 - Valorar a adecuación das distintas ferramentas teóricas, metodolóxicas e técnicas ás preguntas e os obxectivos específicos formulados sobre a realidade social e as políticas sociais.
B19	CX7 - Dar respostas innovadoras e orixinais ante situacións problemáticas emerxentes relacionadas coa exclusión social.
B20	CX8 - Aplicar a perspectiva comparada na comprensión das problemáticas sociais e das respostas e solucións políticas.
B21	CX9 - Aplicar unha perspectiva interdisciplinar na análise e a valoración de problemáticas de exclusión e políticas sociais de inclusión e cohesión.
B22	CX10 - Recoñecer e valorar os xuízos de valor e as evidencias nos argumentos que sosteñen as descricións e políticas sobre a realidade social.
C1	CT1 - Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	CT2 ? Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	CT3 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	CT4 - Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía respectuosa coa cultura democrática, os dereitos humanos e a perspectiva de xénero.
C5	CT5 - Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	CT6 -Adquirir habilidades para a vida e hábitos, rutinas e estilos de vida saudables.
C7	CT7 - Desenvolver a capacidade de traballar en equipos interdisciplinares ou transdisciplinares, para ofrecer propostas que contribúan a un desenvolvemento sostible ambiental, económico, político e social.

## Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe

Competencias /  
Resultados do título



Identificar os rasgos distintivos e as tensións propias da indagación cualitativa en ciencias sociais	AM3	BM3 BM7 BM13 BM15 BM18	CM1 CM2 CM3 CM5
Comprender as peculiaridades da investigación cualitativa elaborando un deseño emerxente de investigación.	AM2 AM4	BM1 BM2 BM3 BM4 BM7 BM15 BM18	CM1 CM2 CM3 CM4 CM5 CM6
Pór en práctica as principais técnicas de recollida de datos propias da investigación cualitativa (entrevista, observación, grupo de discusión/grupo focal, historia de vida/relato biográfico).	AM3 AM4	BM2 BM7 BM15 BM18	CM1 CM5 CM6
Analizar e interpretar os datos procedentes da aplicación de técnicas cualitativas de recollida de datos nas ciencias sociais.	AM1 AM2 AM4	BM1 BM6 BM7 BM12 BM14 BM15 BM16 BM19 BM20 BM21 BM22	CM5 CM7
Preparar documentos e informes.	AM3 AM4	BM4 BM5 BM7 BM9 BM11 BM15 BM17	CM1 CM5 CM6

Contidos	
Temas	Subtemas
TEMA 1. INTRODUCCIÓN Á METODOLOXÍA CUALITATIVA NAS CCSS E CARACTERÍSTICAS DO DESEÑO CUALITATIVO.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- A investigación cualitativa nas ciencias sociais</li> <li>- O deseño emerxente e a construción do problema de investigación</li> <li>- A definición das preguntas, dos obxectivos e das hipótesis de traballo</li> <li>- Decisións mostrais nos estudos cualitativos</li> <li>- Reflexividade ética e política da investigación cualitativa.</li> </ul>
TEMA 2. ESTRATEXIAS E TÉCNICAS DE INVESTIGACIÓN CUALITATIVA I	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Introducción a diferentes técnicas de investigación cualitativa: elección, deseño e aplicación:</li> <li>- Observación: diferentes modalidades</li> <li>- A Entrevista cualitativa en Ciencias Sociales</li> </ul>
TEMA 3. ESTRATEXIAS E TÉCNICAS DE INVESTIGACIÓN CUALITATIVA II.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Grupos de discusión</li> <li>- Historia de vida e relatos biográficos.</li> </ul>



TEMA 4: ANÁLISIS DE CONTENIDO E DO DISCURSO	<ul style="list-style-type: none"> <li>- A interpretación do material empírico</li> <li>- O análise de contenido e do discurso</li> <li>- Presentación dos resultados da investigación: elaboración de informes</li> </ul>
---	--

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A4 B1 B2 B3 B5 B7 B9 B13 B14 B15 B17 B18 B19 B22 C4 C5 C6 C7	15	50	65
Sesión maxistral	A1 A2 A3 B3 B4 B11 B12 B16 C1 C2 C3	19	21	40
Discusión dirixida	A1 A2 A4 B3 B4 B6 B16 B20 B21 C1 C5 C6	13	30	43
Atención personalizada		2	0	2

\*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	<p>Consta de dúas partes que serán titorizadas coordinadamente polas profesoras:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Deseño dunha proposta de investigación</li> <li>2. Deseño de técnicas cualitativas de recollida de datos. Posta en práctica dunha das técnicas deseñadas. Análise e interpretación do material empírico producido.</li> </ol> <p>O traballo será explicado na aula. Subíranse as instrucións concretas sobre a súa realización na aula virtual, para que teñan acceso a elas tanto o alumnado da modalidade presencial como o da modalidade on-line. O alumnado desta última modalidade ou con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, poderá solicitar a realización de titorías tanto presenciais como virtuais (Teams)</p>
Sesión maxistral	As profesoras introducirán os diferentes contenidos da materia en sesións de carácter maxistral. Estas motivarán a participación e o debate por parte do alumnado (discusión dirixida). Os documentos de apoio (textuais, audiovisuais, etc.), xunto coas presentacións empregadas, estarán dispoñíbeis na plataforma virtual para o alumnado de ambas modalidades.
Discusión dirixida	<p>Nas sesións de aula, de modo paralelo á introducción temática por parte das profesoras, levaranse a cabo discusións dirixidas</p> <p>Para o alumnado da modalidade on-line ou con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, poranse a disposición documentos e actividades, a través da aula virtual, e facilitarase a súa participación no debate a través de foros virtuais.</p>

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Levarase a cabo un seguimento personalizado do traballo tutelado, tanto nas sesións de traballo que se desenvolvan na aula como no horario oficial de titorías (revisense Observacións de Avaliación).</li> <li>2. No caso de alumnado da modalidade en liña ou con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, as titorías poderán levarse a cabo de maneira virtual (Teams). O material de traballo facilitado na clase incorporarase a plataforma virtual da materia.</li> </ol>



## Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Discusión dirixida	A1 A2 A4 B3 B4 B6 B16 B20 B21 C1 C5 C6	Participar nas discusións dirixidas propostas, xa sexa de xeito presencial o polo medio dos foros online	10
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A4 B1 B2 B3 B5 B7 B9 B13 B14 B15 B17 B18 B19 B22 C4 C5 C6 C7	Consta de dúas partes: 1.Deseño dunha proposta de investigación con estudo de caso aplicada a unha temática. 2.Deseño de técnicas cualitativa de recollida de datos, incluíndo a posta en práctica dunha das técnicas deseñadas e a análise e interpretación dos resultados do material empírico producido.	90

## Observacións avaliación

A avaliación do alumnado da modalidade on-line ou con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia será igual que a do alumnado con dedicación completa. Coa fin de facilitar a participación do alumnado da modalidade on-line poderán desenvolverse tamén titorías vía Teams (previa cita) con calquera do profesorado da materia. Na 2ª oportunidade, os criterios de avaliación e os traballos cualificables serán iguais aos propostos para a 1ª convocatoria.

## Fontes de información



**Bibliografía básica**

- Corbetta, P., & Fraile Maldonado, M. (2003). Metodología y técnicas de investigación social. Madrid: McGraw-Hill.
- Denzin, N. K., y Lincoln, Y. S. (2011). The Sage handbook of qualitative research (4th ed.). Thousand Oaks: Sage.
- Delgado, J.M y Gutiérrez, J (coord) (1994). Métodos y técnicas cualitativas de investigación en Ciencias Sociales. Madrid: Síntesis.
- García Ferrando, M., Ibáñez, J., y Alvira Martín, F. (1986). El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación. Madrid: Alianza.
- Gutiérrez, J. (2008). Dinámica del grupo de discusión. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas.
- Ibáñez, J. (1992). Más allá de la sociología: El grupo de discusión: Teoría y crítica (3ª ed.). Madrid: Siglo XXI.
- Jorge Sierra, E. (2003). Nuevos elementos para la reflexión metodológica en sociología. Del debate cuantitativo/cualitativo al dato complejo. Papers, 70, 57-81.
- King, G., Verba, S., & Keohane, R. O. (2000). El diseño de la investigación social. La inferencia científica en los estudios cualitativos. Madrid: Alianza.
- Krueger, R. (1991). El grupo de discusión. Guía práctica para la investigación aplicada. Madrid: Pirámide.
- Lozares, C, Martín, A. López, P. (1998). El tratamiento multiestratégico en la investigación sociológica. Papers, 55, 27-43.
- Murillo, S. (2006). Detectives y camaleones: el grupo de discusión. Una propuesta para la investigación cualitativa. Madrid: Talasa.
- Sarabia, B (1997). Metodología cualitativa en España. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas.
- Trinidad, A. Carrero, V y Soriano, R (2006). Teoría fundamentada "grounded theory" : la construcción de la teoría a través del análisis interpretacional. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas.
- Valles Martínez, M. (1997 (2003 reimp.)). Técnicas cualitativas de investigación social: reflexión metodológica y práctica profesional. Madrid: Síntesis.
- William, E. (2007). The case study handbook: how to read, discuss, and write persuasively about cases. Boston, Mass.: Harvard Business School Press.
- Conde Gutiérrez del Alamo, F. (2009). Análisis sociológico del sistema de discursos. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas.
- van Dijk, T.A. (2009). Discurso y poder. Barcelona: Gedisa.
- Kvale, S. (2011). Las entrevistas en investigación cualitativa. Madrid: Morata.
- Flick, U. (2014). La gestión de la calidad. Madrid: Morata
- Flick, U. (2015). El diseño de la Investigación Cualitativa. Madrid: Morata
- Velasco, M. y Díaz de Rada, A. (1997). La lógica de la investigación etnográfica. Barcelona: Trotta
- Simons, H. (2011). El estudio de caso teoría y práctica. Madrid: Morata
- Harrison, H.; Birks, M.; Franklin, R. y Mills, J. (2017). Case Study Research: Foundations and Methodological Orientations . Forum: Qualitative Social Research, 18(1)
- Coppedge, M. (2012). Democratization and research methods. New York: Cambridge University Press.
- Creswell, John W (1994). Research design: qualitative and quantitative approaches. Thousand Oaks: Sage.
- Goulding, Ch. (2002). Grounded theory: a practical guide for management, business and market researchers. London: Sage.
- Krueger, R. A. (1997). Developing questions for focus groups. London: Sage.
- Krueger, R. A. (1997). Analyzing & reporting focus group results. London: Sage.
- Locke, K.D. (2001). Grounded theory in management research. London: Sage.
- Morgan, D.L. (1997). Planning focus groups. London: Sage.
- Morgan, D.L. (1998). The focus group guidebook. London: SAGE.
- Morse, J. (ed) (1994). Critical issues in qualitative research methods. London: Sage.
- Nagy Hesse-Biber, P.L. (eds) (2006). Emergent methods in social research. Thousand Oaks, California: Sage
- Silverman, D. (1993). Interpreting qualitative data: methods for analysing talk, text and interaction. London: Sage.
- Strauss, A. y Corbin, J. (1990). Basics of Qualitative Research. London: Sage.
- Wertz, F. J. (2011). Five ways of doing qualitative analysis: Phenomenological psychology, grounded theory, discourse analysis, narrative research, and intuitive inquiry. New York: Guilford Press.
- Denzin, N.K. y Lincoln, Y. S. (Coords.) (2012). Manual de investigación cualitativa. Volumen. II. Paradigmas y perspectivas en disputa. Barcelona: Gedisa. Capítulo: Flick, U. (2004). Introducción a la investigación cualitativa. Madrid: Morata. Capítulo: Jackson, Ph W. (1991). La vida en las aulas. Madrid: Morata. (Introducción) Lather, P. (2006). Paradigm proliferation as a good thing to think with: teaching research in education as



a wild profusion. *International Journal of Qualitative Studies in Education*, 19(1), January-February, 35-57. Denzin, N.K. y Lincoln, Y. S. (Coords.) (2012). *Manual de investigación cualitativa. Volumen. I. El campo de la investigación cualitativa*. Barcelona: Gedisa (Cap.6 Christians, C. G. La ética y la política en la investigación cualitativa. Flick, U. (2004). *Introducción a la investigación cualitativa*. Madrid: Morata. Goetz, J. P. y LeCompte. M.D. (1988). *Etnografía y diseño cualitativo en investigación educativa*. Madrid: Morata. Hammersley, M. y Atkinson, P. (2001). *Etnografía. Métodos de investigación*. Barcelona: Paidós. House, E. R. y Howe, K. R. (2001). *Valores en evaluación e investigación social*. Madrid: Morata. Stake, R. E. (1998). *Investigación con estudio de casos*. Madrid: Morata. Taylor, S.J. y Bogdan, R. (1986). *Introducción a los métodos cualitativos de investigación*. Barcelona: Paidós. Corbetta, P., & Fraile Maldonado, M. (2003). *Metodología y técnicas de investigación social*. Madrid: McGraw-Hill. Denzin, N. K., y Lincoln, Y. S. (2011). *The Sage handbook of qualitative research (4th ed.)*. Thousand Oaks: Sage. Delgado, J.M y Gutiérrez, J (coord) (1994). *Métodos y técnicas cualitativas de investigación en Ciencias Sociales*. Madrid: Síntesis. García Ferrando, M., Ibáñez, J., y Alvira Martín, F. (1986). *El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación*. Madrid: Alianza. Gutiérrez, J. (2008). *Dinámica del grupo de discusión*. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas. Ibáñez, J. (1992). *Más allá de la sociología: El grupo de discusión: Teoría y crítica (3ª ed.)*. Madrid: Siglo XXI. Jorge Sierra, E. (2003). *Nuevos elementos para la reflexión metodológica en sociología. Del debate cuantitativo/cualitativo al dato complejo*. *Papers*, 70, 57-81. King, G., Verba, S., & Keohane, R. O. (2000). *El diseño de la investigación social. La inferencia científica en los estudios cualitativos*. Madrid: Alianza. Krueger, R. (1991). *El grupo de discusión. Guía práctica para la investigación aplicada*. Madrid: Pirámide. Lozares, C, Martín, A. López, P. (1998). *El tratamiento multiestratégico en la investigación sociológica*. *Papers*, 55, 27-43. Murillo, S. (2006). *Detectives y camaleones: el grupo de discusión. Una propuesta para la investigación cualitativa*. Madrid: Talasa. Sarabia, B (1997). *Metodología cualitativa en España*. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas. Trinidad., A. Carrero, V y Soriano, R (2006). *Teoría fundamentada "grounded theory" : la construcción de la teoría a través del análisis interpretacional*. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas. Valles Martínez, M. (1997 (2003 reimp.)). *Técnicas cualitativas de investigación social: reflexión metodológica y práctica profesional*. Madrid: Síntesis. William, E. (2007). *The case study handbook: how to read, discuss, and write persuasively about cases*. Boston, Mass.: Harvard Business School Press. Conde Gutiérrez del Alamo, F. (2009). *Análisis sociológico del sistema de discursos*. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas. van Dijk, T.A. (2009). *Discurso y poder*. Barcelona: Gedisa. Kvale, S. (2011). *Las entrevistas en investigación cualitativa*. Madrid: Morata. Flick, U. (2014). *La gestión de la calidad*. Madrid: Morata. Flick, U. (2015). *El diseño de la Investigación Cualitativa*. Madrid: Morata. Velasco, M. y Díaz de Rada, A. (1997). *La lógica de la investigación etnográfica*. Barcelona: Trotta. Simons, H. (2011). *El estudio de caso teoría y práctica*. Madrid: Morata. Harrison, H.; Birks, M.; Franklin, R. y Mills, J. (2017). *Case Study Research: Foundations and Methodological Orientations*. *Forum: Qualitative Social Research*, 18(1) NOTA: Esta bibliografía é susceptible a modificacións a medida que avanza o curso académico coa fin de que se adecúe ás necesidades formativas do alumnado.



<b>Bibliografía complementaria</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Coppedge, M. (2012). Democratization and research methods. New York: Cambridge University Press.</li> <li>- Creswell, John W (1994). Research design: qualitative and quantitative approaches. Thousand Oaks: Sage.</li> <li>- Goulding, Ch. (2002). Grounded theory: a practical guide for management, business and market researchers. London: Sage.</li> <li>- Krueger, R. A. (1997). Developing questions for focus groups. London: Sage.</li> <li>- Krueger, R. A. (1997). Analyzing &amp; reporting focus group results. London: Sage.</li> <li>- Locke, K.D. (2001). Grounded theory in management research. London: Sage.</li> <li>- Morgan, D.L. (1997). Planning focus groups. London: Sage.</li> <li>- Morgan, D.L. (1998). The focus group guidebook. London: SAGE.</li> <li>- Morse, J. (ed) (1994). Critical issues in qualitative research methods. London: Sage.</li> <li>- Nagy Hesse-Biber, P.L. (eds) (2006). Emergent methods in social research. Thousand Oaks, California: Sage</li> <li>- Silverman, D. (1993). Interpreting qualitative data: methods for analysing talk, text and interaction. London: Sage.</li> <li>- Strauss, A. y Corbin, J. (1990). Basics of Qualitative Research. London: Sage.</li> <li>- Wertz, F. J. (2011). Five ways of doing qualitative analysis: Phenomenological psychology, grounded theory, discourse analysis, narrative research, and intuitive inquiry. New York: Guilford Press.</li> <li>Denzin, N.K. y Lincoln, Y. S. (Coords.) (2012). Manual de investigación cualitativa. Volumen. II. Paradigmas y perspectivas en disputa. Barcelona: Gedisa. Capítulo:8Flick, U. (2004). Introducción a la investigación cualitativa. Madrid: Morata. Capítulo: IIJackson, Ph W. (1991). La vida en las aulas. Madrid: Morata. (Introducción)Lather, P. (2006). Paradigm proliferation as a good thing to think with: teaching research in education as a wild profusion. International Journal of Qualitative Studies in Education,19(1), January-February, 35-57.Denzin, N.K. y Lincoln, Y. S. (Coords.) (2012). Manual de investigación cualitativa. Volumen. I. El campo de la investigación cualitativa. Barcelona: Gedisa (Cap.6 Christians, C. G. La ética y la política en la investigación cualitativa.Flick, U. (2004). Introducción a la investigación cualitativa. Madrid: Morata.Libros generalesGoetz, J. P.y LeCompte. M.D. (1988). Etnografía y diseño cualitativo en investigación educativa. Madrid: Morata.Hammersley, M. y Atkinson, P. (2001). Etnografía. Métodos de investigación. Barcelona: Paidós.House, E. R. y Howe, K. R. (2001). Valores en evaluación e investigación social. Madrid: Morata.Stake, R. E. (1998). Investigación con estudio de casos. Madrid: Morata.Taylor, S.J. y Bogdan, R. (1986). Introducción a los métodos cualitativos de investigación. Barcelona: Paidós.</li> </ul>
------------------------------------	---

## Recomendacións

### Materias que se recomenda ter cursado previamente

### Materias que se recomenda cursar simultaneamente

### Materias que continúan o temario

Prácticas externas/615525028

Diseño de proxectos e traballos de investigación/615525029

Traballo Final de Mestrado (TFM)/615525031

Investigación-acción participativa, acción comunitaria e xestión das organizacións sociais/615525010

## Observacións





Ao ser unha materia de carácter obrigatorio será cursada por todo o alumnado matriculado no mestrado. Os requisitos de acceso son os xerais de admisión no mestrado. O alumnado deberá revisar regularmente a plataforma virtual e consultar os documentos e as actividades propostas. É obrigatorio resolver as actividades de modo razoado, apoiándose e argumentando con base nos documentos propios da materia e outros que podan ser considerados de interese. O uso inadecuado de citas e referencias bibliográficas poderá supoñer unha penalización na cualificación final e o plaxio o suspenso da asinatura. A entrega dos traballos que se realicen nesta materia realizarase a través da aula virtual, en formato dixital. Segundo se recolle nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria deberase incorporar a perspectiva de xénero nesta materia (usarase linguaxe non sexista, empregarase bibliografía de autoras e autores, propiciarse a intervención en clase de todo o alumnado, etc. Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas, e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade. Facilitarase a plena integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultade. Nas clases sosterase o principio de debate democrático, escoitando e respectando todas as opinións diversas ao redor dos temas tratados, tanto de parte do profesorado como do alumnado a un acceso axeitado, igualitario e proveitoso á vida universitaria. Mecanismos de atención telemática ao alumnado

## Ferramenta

## Temporalización

Microsoft Teams

Na medida do posible, sesións síncronas (correspondentes co horario facilitado ao inicio do curso) e no seu defecto, gravacións dispoñibles na aula virtual. Sesións de tutoría a petición do alumnado en función das súas posibilidades de conectividade.

## Aula virtual

Subida de presentacións empregadas nas sesións.  
Repositorio documentos





(\*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías